

Fontes de información para o Caderno de Estudo Vida e Actividades

6-12 DE XULLO

TESOUROS DA BIBLIA | ÉXODO 6-7

“Agora vera-lo que vou facer co faraón”

it-2 páx. 415 par. 1

Moisés

Tamén houbo un cambio importante nos homes de Israel. Ó principio aceptaron que a autoridade de Moisés viña de Xehová. Pero cando, por orde de Faraón, o seu traballo se volveu máis duro, comezaron a queixarse tanto que Moisés se desanimou e rogoulle a Xehová que o axudase (Éx. 4:29-31; 5:19-23). O Altísimo fortaleceuno asegurándolle que chegara o momento de cumprir o que por tanto tempo esperaran Abraham, Isaac e Xacob. Reveloulle por completo o significado do nome de Xehová ó liberar a Israel e facendo deste pobo unha gran nación na Terra Prometida (Éx. 6:1-8). Incluso entón, os israelitas non escoitaron a Moisés. Pero despois da novena praga colaboraron con el e apoiárono completamente. De feito, despois da décima, Moisés puido organizalos e sacalos de Exipto de xeito ordenado, coma un exército preparado para a batalla (Éx. 13:18).

it-2 páx. 414 pars. 5, 6

Moisés

Perante o Faraón de Exipto. Moisés e Aharón tiñan entón un papel moi importante nunha “batalla entre deuses”. Por medio dos sacerdotes que practicaban a maxia, o Faraón invocou o poder de tódolos deuses de Exipto contra o poder de Xehová. Os xefes destes sacerdotes probablemente se chamasen *lanne* e *lambrés* (2 Tim. 3:8). O primeiro milagre que fixo Aharón diante do Faraón baixo a dirección de Moisés demostrou que Xehová era moi superior ós deuses de Exipto. Con todo,

o Faraón volveuse aínda máis testán (Éx. 7:8-13). Máis tarde, despois da terceira praga, mesmo os sacerdotes tiveron que admitir: “O dedo de Deus anda aquí”. Ademais, afectoulles tanto a praga das chagas que non foron quen de presentarse diante do Faraón para facerlle fronte a Moisés durante aquela praga (Éx. 8:12-15 [8:16-19, NM]; 9:10-12).

As pragas abrandan a uns e endurecen a outros. Moisés e Aharón anunciaron cada unha das dez pragas, e todas se cumpriron tal e como eles dixeran. Isto demostrou que Moisés era o representante de Deus. O nome de Xehová deuse a coñecer en Exipto e a xente falaba moito del, abrandando deste xeito os israelitas e algúns exipcios, e endurecendo o Faraón, os seus conselleiros e os que o apoiaban (Éx. 9:16; 11:10; 12:29-39). Os exipcios *sabían* que estas pragas non estaban a pasar porque eles ofendesen os seus deuses, senón porque Xehová estaba a xulgar estes deuses. Despois das nove pragas, Moisés tamén “era estimado pola corte do faraón e polo pobo de Exipto” (Éx. 11:3).

Afondemos nas Escrituras

it-2 páx. 1140 pars. 4, 5

Todopoderoso

Xehová empregou o título “Deus Xadai”, ou “Deus Todopoderoso”, cando lle fixo a Abraham a promesa que tiña que ver co nacemento de Isaac. Esta promesa implicaba que Abraham ti-vese moita fe no poder de Deus para cumprila. A partir dese momento, este título empregouse cando se dicía que Deus bendiciría a Isaac e a Xacob como herdeiros do pacto con Abraham (Xén. 17:1; 28:3; 35:11; 48:3).

De acordo con isto, Xehová puido dicirlle máis tarde a Moisés: “Aparecinme a Abraham, a Isaac e a Xacob co nome de Deus todopoderoso [*El-Xaddai*]; pero non lles dei a coñece-lo meu

nome lavé” (Éx. 6:3). Estas palabras non querían dicir que o nome de Xehová fose descoñecido para estes patriarcas. Tanto eles coma os seus antepasados adoitaban empregalo (Xén. 4:1, 26; 14:22; 27:27; 28:16). De feito, no texto orixinal hebreo do libro da Xé-nese, onde se relata a vida dos patriarcas, a palabra “Todopoderoso” aparece só seis veces, mentres que o nome persoal de Xehová aparece 172 veces. Malia que estes patriarcas sabían pola súa experiencia que Deus merecía o título de “Todopoderoso”, non comprendían todo o que implicaba o nome persoal de Xehová nin o seu significado completo. A este respecto, certo dicionario bíblico menciona: “A revelación que se lles dera ós patriarcas referíase a promesas relativas ó futuro distante; esta revelación significaba que podían confiar en que El, Yahweh, era un Deus (el) capaz (un posible significado de *xaddai*) de cumprir esas promesas. A revelación na silveira foi maior e máis persoal, xa que o poder de Deus e a Súa presenza inmediata e permanente estaban implícitos no xa coñecido nome de Yahweh” (*The Illustrated Bible Dictionary*, edición de J. D. Douglas, 1980, vol. 1, páx. 572).

it-2 páx. 414 par. 2

Moisés

A inseguridade de Moisés non o descualificou.

Con todo, Moisés demostrou falta de confianza en si mesmo cando dixo que non falaba con fluidez. Moisés cambiara, xa non era o mesmo que, 40 anos antes, se ofrecera para liberar a Israel. Seguiu poñéndolle trabas a Xehová, ata que ó final lle pediu que mandase a outro no seu lugar. Aínda que isto fixo que Deus se enfadase moito, non rexeitou a Moisés, senón que designou a Aharón como o seu voceiro. Así que, como Moisés era o representante de Deus, Moisés foi coma “Deus” para Aharón, quen falou en representación de Moisés. Debido á reunión que tiveran cos homes de maior idade de Israel e ás ocasións nas que foran onda Faraón,

Deus deulle instrucións e mandatos a Moisés, quen á súa vez llas transmitiu a Aharón para que falase ante o Faraón (un sucesor do Faraón do que fuxira Moisés 40 anos atrás) (Éx. 2:23; 4:10-17). Máis adiante, Xehová chamoulle a Aharón “profeta” de Moisés. Isto quería dicir que Moisés dirixiría a Aharón, tal como Deus dirixía a Moisés, o seu profeta. Xehová tamén lle dixo a Moisés que o poría “no lugar de Deus para o faraón”, o que quería dicir que lle daría poder e autoridade sobre Faraón. Por iso non tiña que terlle medo ó rei de Exipto (Éx. 7: 1, 2).

13-19 DE XULLO

TESOUROS DA BIBLIA | ÉXODO 8-9

“O orgulloso Faraón cumpriu o propósito de Deus sen decatarse”

it-2 páxs. 1105-1106

Teimosía

No seu trato coa humanidade, Xehová foi paciente con algunhas persoas e nacións, pois deixounos seguir existindo inda que merecían morrer (Xén. 15:16; 2 Pe. 3:9). Algúns reaccionaron ben e Xehová tratounos con misericordia (Xos. 2:8-14; 6:22, 23; 9:3-15). Non obstante, outros endureceron inda máis o seu corazón contra Xehová e o seu pobo (Dt. 2:30-33; Xos. 11:19, 20). As expresións “endurecerei o seu corazón” e “a quen quere endureceo” que aparecen na Biblia refírense a que Xehová non impide que ninguén se faga teimudo. Cando finalmente se vinga da xente teimuda, demostra o seu gran poder e dáse a coñecer o Seu nome (comparar con Éx. 4:21; Xn. 12:40; Rm. 9: 14-18).

it-1 páx. 1227 pars. 3-5

Iniquidade

Ademais, Xehová válese das circunstancias de xeito que os malvados colaboren co seu propósito mesmo sen decatarse. Aínda que se

opoñan a Deus, el pode frealos ata o punto que sexa preciso a fin de protexer os seus servos e axudarlles a ser íntegros. Mesmo pode facer que as accións dos malvados salienten a xustiza de Xehová (Rm. 3:3-5, 23-26; 8:35-39; Sal. 76:11 [76:10, NM]). Esta é a idea que atopamos en Proverbios 16:4: “Todo o fixo o Señor cun designio; mesmo ó malvado, para o día da desfeita”.

Un exemplo disto é Faraón, a quen Xehová, por medio de Moisés e Aharón, lle dixo que debía liberar os israelitas, que eran escravos en Exipto. Deus non foi o responsable de que este gobernante exipcio fose malo, pero si que permitiu que continuase vivindo, e fixo que se desen as circunstancias para demostrar que era unha persoa mala e que merecía morrer. A razón para isto explícase en Éxodo 9:16: “Se te manteño vivo, é para facerche ve-la miña forza e para que se fale do meu nome en todo o mundo”.

As dez pragas de Exipto, que remataron coa morte de Faraón e o seu exército no Mar Rubio, foron unha demostración impresionante do poder de Xehová (Éx. 7:14–12:30; Sal. 78:43-51; 136:15). Mesmo anos despois, as nacións que rodeaban Exipto seguían falando sobre o que pasara, e o nome de Deus deuse a coñecer por toda a Terra (Xos. 2:10, 11; 1 Sam. 4:8). Ó non destruír o Faraón inmediatamente, Xehová puido demostrar o seu gran poder e liberar o seu pobo. Isto deulle moita gloria a Xehová.

Afondemos nas Escrituras

it-2 páx. 1077

Tabán

Non podemos saber con exactitude cal era o insecto ó que se refería a palabra hebrea orixinal (*aróv*) que aparece nas Escrituras ó falar da cuarta praga de Exipto, a primeira que non lle afectou ós israelitas en Goxén (Éx. 8:17, 18, 20, 25, 27 [8:21, 22, 24, 29, 31, NM]; Sal. 78:45; 105:31). Algunhas traducións que se fixeron deste termo son: “tabáns” (EMN,

1988; FS; NC; Mod; NM; VP), “moscas” (ATI; Val, 1989), “insectos” (BAS), “mosca de can” (LXX), “mosquitos” (Val, 1989, nota [Éx. 8:21]), “todo xénero de moscas” (Scío; comparar con BR, TA) e “mestura de animais daniños” (HM; comparar con DK).

O termo galego “tabánidos” inclúe os tabáns e os moscardos. A femia do tabán pica tanto animais como persoas para chuparlles o sangue. As larvas dos moscardos viven como parasitos no corpo tanto de animais como de persoas; as que afectan ás persoas atópanse nos trópicos. Polo tanto, unha praga de tabánidos causaríalles moito dano ós exipcios e ó seu gando e, nalgúns casos, mesmo a morte.

w04 15/03 páx. 25 par. 9

Ideas interesantes do libro de Éxodo

8:22, 23 [8:26, 27, NM]. Por que dixo Moisés que os sacrificios dos israelitas eran abominables para os exipcios? En Exipto adorábanse moitos animais diferentes. Así que o feito de mencionar os sacrificios serviu para que a insistencia de Moisés tivese máis forza e que fose máis fácil convencer o Faraón para que deixase marchar os israelitas, e puidesen facerlle sacrificios a Xehová.

20-26 DE XULLO

TESOUROS DA BIBLIA | ÉXODO 10-11

“Moisés e Aharón foron moi valentes”

w09 15/7 páx. 20 par. 6

Imita a Xesús. Predica con valentía

⁶ Pensa tamén na valentía que demostrou Moisés ó falarlle ó Faraón. A este gobernante víaselle coma un deus, non coma un simple representante dos deuses. De feito, críase que era o fillo de Ra, o deus do Sol. Poida que, coma outros faraóns, adorase a súa propia imaxe. A palabra do Faraón era lei. Ademais de poderoso, este gobernante era arrogante e testán. Non estaba afeito a que ninguén lle dixese

o que tiña que facer. Pois foi diante deste home ante quen Moisés, un humilde pastor, tivo que presentarse unha e outra vez sen ser invitado. E que lle dixo Moisés? Que virían pragas terribles. E que lle pediu? Que deixase marchar do país a millóns de escravos israelitas. Verdade que Moisés precisou ser valente? Abofé que si! (Núm. 12:3; Heb. 11:27).

it-2 páx. 415 par. 2

Moisés

Precisábase fe e coraxe para enfrontarse ó Faraón. Moisés e Aharón foron capaces de cumprir coa tarefa que se lles encargara só grazas ás forzas que Xehová lles deu e ó espírito santo. Imaxina a impresionante corte do Faraón, sen dúbida a maior potencia mundial daquel tempo. Alí estaba o fachendoso Faraón, de quen se dicía que era un deus, rodeado de conselleiros, comandantes militares, gardas e escravos. Tamén estaban os líderes relixiosos, que eran sacerdotes que practicaban a maxia e os principais opositores de Moisés. Ademais do Faraón, estes homes eran os máis poderosos do imperio. Todo aquilo estaba pensado para apoiar o Faraón e os deuses de Exipto. Pois Moisés e Aharón tiveron que presentarse diante do Faraón non só unha vez, senón moitas. De cada vez, o corazón do Faraón endurecíase inda máis porque estaba decidido a non deixar marchar os seus valiosos escravos hebreos. De feito, despois de que Moisés e Aharón anunciase a oitava praga, botáronos de diante do Faraón. E despois da novena praga, o propio Faraón díxolles que se volvían presentarse diante del morrerían (Éx. 10:11, 28).

Afondemos nas Escrituras

w95 1/9 páx. 11 par. 11

As testemuñas contra os deuses falsos

¹¹Namentres os israelitas seguían en Exipto, Xehová díxolle a Moisés: “Vai onda o faraón. Eu endurecino a el e á súa corte, para facer diante deles os meus sinais, e para que así poidas

contarlles a teus fillos e a teus netos como traíeu eu ós exipcios e os sinais que fixen con eles. Dese xeito saberedes que eu son o Señor” (Éx. 10:1, 2). Os israelitas obedientes falaríanlles ós seus fillos sobre as obras poderosas de Xehová. Estes, á súa vez, farían o mesmo cos seus fillos e así sucesivamente, dunha xeración a outra. Desta maneira nunca se esquecerían as obras poderosas de Xehová. Do mesmo xeito, na actualidade os pais teñen a responsabilidade de falarlles de Xehová ós seus fillos (Dt. 6:4-7; Pr. 22:6).

it-1 páx. 895 par. 7

Éxodo

Con esta espectacular demostración de poder, Xehová enalzou o seu nome e liberou a Israel. Xa a salvo na beira oriental do Mar Rubio, Moisés dirixiu os fillos de Israel ó cantar. Ó mesmo tempo, a profetisa Miriam, a irmá de Moisés, colleu un pandeiro e tódalas mulleres saíron con pandeiros detrás dela, bailando e respondéndolles ós homes en canción (Éx. 15:1, 20, 21). Por fin, os israelitas quedaron completamente libres dos seus inimigos. Despois de saíren de Exipto, Xehová non permitiu que ningunha persoa nin animal lles fixese dano. De feito, nin sequera os cans lles ouvearon (Éx. 11:7). Aínda que o relato de Éxodo non di que o Faraón morrese no Mar Rubio xunta o seu exército, Salmo 136:15 afirma que Xehová “alagou no mar Rubio ó faraón co seu exército”.

27 DE XULLO–2 DE AGOSTO

TESOUROS DA BIBLIA | ÉXODO 12

“O significado da Pascua para os cristiáns”

w07 1/1 páx. 20 par. 4

“Certamente estarás alegre”

⁴Xesús morreu o 14 de nisán do ano 33 n. e. En Israel, esa data era un día moi alegre no que se celebraba a Pascua. Tódolos anos, ese día as familias comían un año que non tivese defecto

ningún. Deste xeito recordaban o importante que fora o sangue do año que permitira que os primoxénitos dos israelitas se salvaran cando un anxo matou tódolos primoxénitos dos exipcios o 14 de nisán do ano 1513 a. n. e. (Éx. 12: 1-14). O año da Pascua prefigurou a Xesús, de quen o apóstolo Paulo dixo: “Pois o noso año pascual, Cristo, xa foi inmolado” (1 Cor. 5:7). Igual que o sangue do año da Pascua, o sangue de Xesús fai posible que moitas persoas se salven (Xn. 3:16, 36).

it-2 páx. 603 par. 3

Pascua

Algúns aspectos da celebración da Pascua cumpríronse en Xesús. Un deles está relacionado co feito de que algúns primoxénitos se salvaran de morrer a mans dun anxo grazas ó sangue que se asperxera nas súas casas en Exipto. Paulo chámalles primoxénitos ós cristiáns unxidos e di que Cristo os salva mediante o seu sangue (Ef. 1:7; 1 Tes. 1:10; Heb. 12:23). Ó año da Pascua non se lle debía romper ningún óso. Do mesmo xeito, estaba profetizado que a Xesús non se lle rompería nin un só óso, e así se cumpriu cando morreu (Sal. 34:21 [34:20, *NM*]; Xn. 19:36). Polo tanto, a Pascua que os xudeus celebraron durante séculos foi unha das cousas nas que a Lei foi unha “sombra dos bens futuros”, e sinalou a Xesucristo como o “Año de Deus” (Heb. 10:1; Xn. 1:29).

w13 15/12 páx. 20 pars. 13, 14

“Este día quedaravos na memoria”

¹³ As novas xeracións aprenderían importantes leccións que se transmitirían de pais a fillos. Unha delas é que Xehová protexería o seu pobo. Os nenos comprenderían que non é un Deus abstracto, senón que é real e que se interesa nos seus servos. Tamén saberían que Xehová intervén a favor deles, como quedou demostrado cando mantivo con vida os primoxénitos israelitas e feriu os exipcios.

¹⁴ Hoxe en día, os pais cristiáns non teñen a obriga de explicarlles ós seus fillos cada ano o significado da Pascua. Inda así, ensíñaslles ós teus fillos a mesma lección que se pode aprender desta festa, que Deus protexe o seu pobo? Transmíteslles a túa profunda convicción de que Xehová segue a protexer os seus? (Sal. 27:11; Is. 12:2) Ó facelo, bótaslles un sermón ou conversas con eles de xeito que disfruten? Se te esforzas, conseguirás que a túa familia se achegue máis a Xehová.

Afondemos nas Escrituras

it-2 páx. 601 par. 5

Pascua

As dez pragas que sufriu Exipto demostraron ser un xuízo contra os seus deuses, en especial a décima, na que morreron os primoxénitos (Éx. 12:12). O carneiro (o macho da ovella) era un animal sagrado para o deus Ra. Polo tanto, asperxer o sangue do año da Pascua nos marcos das portas sería unha blasfemia para os exipcios. Tamén o touro era sagrado para eles, así que a morte dos primoxénitos dos touros seguro que foi un golpe duro ó deus Osiris. Ademais, os exipcios adoraban o Faraón porque o consideraban fillo de Ra, polo que a morte do primoxénito do Faraón fixo evidente o pouco poder que tiñan Ra e o Faraón.

it-1 páx. 548 par. 7

Convocación

Unha característica única das “assembleas sagradas” era que mentres se celebraban non se podían facer traballos laboriosos. Por exemplo, o primeiro e o sétimo día da Festa dos Pans Ácidos eran “assembleas sagradas”. Falando delas Xehová mandou: “Neses días non deberedes traballar, fóra de preparar cada un o que ha comer” (Éx. 12:15, 16). Así e todo, durante as “assembleas sagradas” os sacerdotes andaban moi ocupados ofrecendo sacrificios a Xehová, pero isto non ía en contra dos mandamentos que prohibían facer traballo normal (Lev. 23:

37, 38). Non era que nestas ocasións non se fixese nada, senón que eran ocasións que os achegaban máis a Xehová. Os sábados eran días nos que a xente se xuntaba para adorar a Xehová e aprender del. Fortalecíanse logo de escoitar a lectura pública e a explicación da Palabra escrita de Deus, como máis tarde se faría nas sinagogas (Feit. 15:21). Polo tanto, inda que a xente non facía traballos laboriosos os sábados ou durante as “assembleas sagradas”, empregaban o tempo para orar e reflexionar no Creador e no Seu propósito (ver ASAMBLEA).